

Beantwoording politiek/technische vragen raadsleden

Nummer DOC-20-256592
Zaaknummer Z-19-083017
Naam raadslid R. Manshanden
Fractie GroenLinks
Onderwerp Raadsvragen GroenLinks Medemblik lichtvervuiling Agriport
Datum waarop de vraag is gesteld 12 mei 2020
Termijn beantwoording is 1 week voor technische en maximaal 2 weken voor politieke vragen.
Portefeuillehouder
Afdeling

Inleiding

Begin maart zijn wij als GroenLinks in Anna Paulowna aanwezig geweest, bij een gesprek over de lichtvervuiling van Agriport, met de afdeling Handhaving van de gemeente Hollands Kroon en met vertegenwoordigers van de Omgevingsdienst NHN. Daarbij hebben we het volgende te horen gekregen: Sommige kassen in de Agriport gebruiken assimilatieverlichting in combinatie met lichtafscherming, waar - teneinde vocht en warmte te laten ontsnappen - kieren in worden getrokken, waardoor een klein deel van het diffuse licht ontsnapt. Deze verklaring hebben we ook na eerdere klachten en vragen van ons te horen gekregen. Uit de controles van de Omgevingsdienst blijkt dat de ondernemers zich meestal netjes aan de regels houden.

Nieuw was dat het percentage lichtreductie volgens de Omgevingsdienst niet bepaald wordt door de breedte van de getrokken kieren, maar door een combinatie van factoren, waaronder de lichtintensiteit, het type assimilatieverlichting, de toegepaste lichtscherminstallatie en het percentage waarin de schermdoeken worden gesloten. Het percentage lichtreductie wordt daarom niet fysiek gecontroleerd, maar alleen via computeruitdraaien van de ondernemer.

1.	Bent u op de hoogte van het feit dat de Omgevingsdienst NHN de lichtreductie van de kassen in de Agriport niet fysiek controleert?
antwoord	De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (hierna: OD NHN) heeft op 3 maart 2020 de werkwijze op dit gebied toegelicht. De OD NHN controleert de naleving van de afschermplicht zowel met behulp van de computerregistraties van betreffende ondernemers als in het veld. Veldcontroles worden onaangekondigd uitgevoerd maar ook als klachten of signalen daartoe aanleiding geven.
2.	Doet de ingewikkelde formule, waarmee men het percentage bepaalt, in voldoende mate recht aan de oorspronkelijke doelstelling van de lichtreductie? Kunt u dit toelichten?
Antwoord	De berekening van het afschermpercentage, en dus de mate van verlichting, doet niet af aan de oorspronkelijke doelstelling van de lichtreductie. Het afschermpercentage wordt bepaald aan de hand van het percentage dat de schermdoeken worden geopend.

	De kierbreedte wordt bepaald aan de hand van data uit de klimaatcomputer. Hierdoor wordt precies achterhaald of de ondernemers op de Agriport zich houden aan de regels.
3.	Is het mogelijk om het percentage lichtreductie terug te brengen tot simpelweg een maximale kierbreedte? Zo nee, waarom niet?
Antwoord	Dit is mogelijk, maar zal de controle van de assimilatiebelichting lastiger maken. Dit is namelijk een administratieve handeling die niet bijdraagt aan een eenvoudiger beoordeling. De algemeen geldende regels voorzien in percentages omdat afschermdoeken in diverse breedtes worden toegepast waardoor de toegestane kierbreedtes variëren per kas.

Teneinde de controlemethode van de Omgevingsdienst te testen, hebben wij twee specifieke meetmomenten aangedragen, waarvan wij zeker wisten (aan de hand van het fototijdstip) dat er sprake was van ontoelaatbare lichtvervuiling. In een van die gevallen (zie bijgevoegde foto), bleek het percentage lichtreductie bij de ondernemer aan het Wagenpad, volgens de computeruitdraaiën 60-88% te bedragen (waar het 98% had moeten zijn) en werd er op het betreffende moment geen assimilatieverlichting toegepast. De Omgevingsdienst gaf als mogelijke verklaring dat de lichtvervuiling van buiten de Agriport afkomstig was, of dat er sprake was van een kapotte buismotor. De OD gaf bovendien aan niet bereid te zijn om het geval verder uit te zoeken.

4.	Hoe verklaart u dat er in de wintermaanden bijna dagelijks lichthinder wordt ervaren in de avonduren (van 18.00 uur tot 00.00 uur, 'donkerteperiode') en dat tegelijkertijd de Omgevingsdienst en de computeruitdraaiën van de ondernemers zeggen dat er op die tijdstippen überhaupt niet wordt belicht?
Antwoord	In de Agriport zijn 5 glastuinbouwbedrijven gevestigd waar assimilatiebelichting wordt toegepast. Het totale te belichten oppervlak is fors namelijk $\pm 2.500.000 \text{ m}^2$. Door dit grote oppervlak leidt een kier van 4% van het af te dekken glasoppervlak, tot een glasoppervlak van maar liefst 100.000 m^2 dat feitelijk niet is afgedekt. De cumulatie van niet afgedekt glasoppervlak leidt tot de veelvuldig door burgers ervaren lichthinder en treedt met name op bij laaghangende bewolking en hoge luchtvochtigheid in geval het licht dus op waterdamp kan reflecteren. Onder deze weerscondities ontstaat bij burgers al snel ten onrechte de indruk dat de ondernemers van de betreffende kassen de regels met betrekking tot afdekking overtreden. De OD NHN kan gebaseerd op veldcontroles én de controles van computerregistraties alleen maar stellen dat de belichters op de Agriport vóór 00:00 uur niet belichten. De ondervonden lichthinder heeft dus een andere oorzaak.
5.	Bent u bereid dit nader te onderzoeken?
Antwoord	Naar aanleiding van de klachten over lichthinder is vanaf 3 maart 2020 een groot aantal avonden op rij gedurende 4 weken gecontroleerd op het te vroeg starten met belichten. Hierbij is geen enkele keer een lichtgloed waargenomen.

De afgelopen winter heeft een GroenLinks medewerker uit de gemeente Medemblik met een zekere regelmaat klachten ingediend over de lichtvervuiling van de Agriport. Die klachten zijn geregistreerd, maar hebben nooit tot actie geleid.

6.	Kunt u toelichten waarom niet?
Antwoord	Over kwartaal 4 van 2019 en kwartaal 1 van 2020 heeft de OD NHN 17 klachten over licht in de gemeente Hollands Kroon geregistreerd. Van de GroenLinks medewerker is bij de ODNHN één klacht geregistreerd op 21 februari 2020. De medewerker is op 2 maart 2020 over de afdoening van deze klacht telefonisch geïnformeerd en heeft de afdoening ook in een mailbericht bevestigd gekregen.

Ruim een jaar geleden heeft de afdeling Handhaving van de gemeente Hollands Kroon de handhaving tijdelijk overgenomen van de Omgevingsdienst NHN, omdat men daar toentertijd alleen de landelijke richtlijnen volgde en niet de regels van het bestemmingsplan. De afdeling Handhaving heeft brieven rondgestuurd, waarin gedreigd werd met het opleggen van dwangsommen. Ondanks het feit dat er nooit daadwerkelijk dwangsommen zijn uitgedeeld (dat is lastig, gezien de moeizame bewijsvoering) heeft die actie wel zichtbaar effect gehad. Hieruit kan worden afgeleid dat er ten aanzien van de lichtvervuiling meer aan de hand is.

7.	Hoe kunt u bewerkstelligen, al dan niet in samenwerking met de Omgevingsdienst NHN, dat de ondernemers in de Agriport aankomende winter hun verantwoordelijkheid nemen en de lichtvervuiling beperken? En bent u ook bereid hierop acties te ondernemen?
Antwoord	Tot nu toe zijn er bij controles bij de belichters in de Agriport nog nooit overtredingen geconstateerd. De belichters schermen tijdens het belichtingsseizoen iedere dag altijd met hetzelfde afschermingspercentage en tonen zich verantwoordelijk in de naleving van die afschermingseisen. Incidentele storingen die leiden tot verminderde afscherming worden keurig gemeld bij de ODNHN. Door het grote hoeveelheid glasoppervlak op Agriport is sprake van een cumulatie van assimilatiebelichting dat leidt tot de veelvuldig door burgers ervaren lichthinder en treedt met name op bij laaghangende bewolking en hoge luchtvochtigheid in geval het licht dus op waterdamp kan reflecteren. Onder deze weerscondities ontstaat bij burgers al snel ten onrechte de indruk dat de ondernemers van de betreffende kassen de regels met betrekking tot afdekking overtreden.

